TÒA ÁN NHÂN DÂN **QUẬN BÌNH THẠNH** THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 2354/2022/QĐST-VDS	*Bình Thạnh, ngày 29 tháng 11 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BÌNH THẠNH , THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Bà Vương Thị Lan Phương

Thư ký phiên họp: Bà Trịnh Thị Thu Hà - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Hồ Thị Phương Thảo - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 11 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 1853/2022/TLST-VDS ngày 04 tháng 10 năm 2022 về việc "yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 1773/2022/QĐST-VDS ngày 17 tháng 11 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà K

HKTT: Đường R, Phường B, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh; cư trú tại: Đường V, Phường A, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông H; HKTT: Đường R, Phường B, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh; cư trú tại: Đường V, Phường A, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Bà T; HKTT: Đường R, Phường B, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Bà N; HKTT: Đường C, phường U, Thành phố N, tỉnh Khánh Hòa.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu và bản tự khai, bà K trình bày: Bà là vợ của ông S. Ông S có cha là ông M (đã chết) và mẹ là N. Bà và ông S có 02 người con chung tên H, T. Theo giấy xác nhận số 1168 ngày 09/5/2022 của bệnh viện 30-4 chẩn đoán chồng của bà bị bệnh Alzheimer giao đoạn 3 và theo kết luận khám sức khỏe tâm thần số 1744 ngày 20/5/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thì "ông S hiện tại sa sút tâm thần trong bệnh Alzheimer khởi phát sớm. Ông S không còn nhớ tên vợ con, thậm chí có lúc quên cả tên của bản thân, nhận thức sa sút trầm trọng, không thể đọc hiểu và ký tên các văn bản pháp lý phát sinh khi cần thiết. Vì vậy, bà yêu cầu Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh tuyên bố chồng của bà là ông S mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời công nhận bà là người đại diện hợp pháp của ông S trong thời gian ông S bị mất năng lực hành vi dân sự để thay mặt ông S thực hiện các giao dịch dân sự khi phát sinh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông H và bà T cùng trình bày: Ông bà là con của ông S và bà K. Cha của ông bà mắc bệnh Alzeimer giai đoạn nặng, không còn nhớ tên vợ con, tên của bản thân, nhận thức sa sút trầm trọng, không thể đọc hiểu và ký tên nên ông bà đồng ý với yêu cầu tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự của bà K và không có ý kiến gì khác.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà N trình bày: Bà là mẹ của ông S, ông S có cha là M (đã chết). Con của bà mắc bệnh Alzeimer giai đoạn nặng, không còn nhớ cả tên của bản thân, nhận thức sa sút trầm trọng, không thể đọc hiểu, một số sinh hoạt cá nhân phải có người trong gia đình trợ giúp. Nay bà đồng ý việc vợ của ông S là K yêu cầu tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, bà không có ý kiến, yêu cầu gì khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Căn cứ đơn yêu cầu của bà K yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông S, sinh năm 1954; cư trú tại: Đường V, Phường A, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh, căn cứ khoản 1 Điều 27, Khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, đây là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh.

[2] Về thủ tục tố tụng:

Căn cứ Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà K; những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông H, bà T và bà N có đơn xin vắng mặt tại phiên họp nên Tòa án vẫn tiến hành mở phiên họp theo quy định của pháp luật.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Bà K yêu cầu Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh tuyên bố chồng của bà là ông S mất năng lực hành vi dân sự và công nhận bà là người đại diện hợp pháp của ông S trong thời gian ông S bị mất năng lực hành vi dân sự để thay mặt ông S thực hiện các giao dịch dân sự khi phát sinh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông H, bà T và bà N đồng ý với yêu cầu của bà K về việc tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự, ngoài ra, các ông bà không có ý kiến nào khác.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Bình Thạnh phát biểu ý kiến: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh thụ lý giải quyết vụ việc là đúng thẩm quyền và từ khi thụ lý vụ việc đến thời điểm này Thẩm phán đã chấp hành đúng quy định tại Điều 48 Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng quy định của Điều 367, 369, 51 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Từ khi thụ lý việc dân sự đến đến phiên họp hôm nay, đương sự đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo đúng quy định tại các Điều 70, 73 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

Về nội dung: Qua xem xét nội dung đơn yêu cầu, biên bản lời khai của đương sự, các chứng cứ có trong hồ sơ và căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 5297/KLGĐ ngày 27/10/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, khoản 1 Điều 22, khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà K về việc tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời công nhận bà K là đại diện hợp pháp của ông S thay mặt ông S thực hiện các giao dịch dân sự khi phát sinh.

[3.1] Xét yêu cầu của bà K về việc tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 "Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

Căn cứ bản sao giấy chứng nhận kết hôn số 03 quyển 01 ngày 04/01/1983 do ủy ban nhân dân Phường L, Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh cấp, có cơ sở xác định quan hệ hôn nhân giữa ông S và bà K là hợp pháp. Như vậy, bà K là người có quyền yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông S.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 5297/KLGĐ ngày 27/10/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, đối tượng giám định là ông S, sinh năm 1954, hiện đang trú tại Đường V, Phường A, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận như sau:

1.1. Về y học: Đương sự bị Sa sút tâm thần trong bệnh Alzheimer, khởi phát sớm, mức độ nặng (F00.0 - ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó, có cơ sở chấp nhận đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân quận Bình Thạnh và yêu cầu của bà K về việc tuyên bố ông S là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3.2] Xét yêu cầu công nhận bà K là người đại diện hợp pháp của ông S trong thời gian ông S bị mất năng lực hành vi dân sự để thay mặt ông S thực hiện các giao dịch dân sự khi phát sinh.

Theo quy định tại khoản 2 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 "giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện" và "đại diện theo pháp luật của cá nhân" được quy định tại Điều 136 Bộ luật dân sự năm 2015 có "người giám hộ đối với người được giám hộ".

Căn cứ khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 thì bà K là người giám hộ đương nhiên của ông S. Bà K thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu là bà K thuộc trường hợp được miễn nộp tiền án phí Tòa án theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, khoản 1 Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22, khoản 1 Điều 53, 57, 58, 59, 136 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25 tháng 11 năm 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà K.

Tuyên bố ông S, sinh năm 1954; HKTT: Đường R, Phường B, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh; cư trú tại: Đường V, Phường A, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà K là người giám hộ đương nhiên của ông S. Bà K thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sụ năm 2015.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết yêu cầu về dân sự: Người yêu cầu là bà K thuộc trường hợp được miễn nộp tiền án phí Tòa án theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- TAND TPHCM;
- VKSND Q.Bình Thạnh;
- Chi cục THADS Q.Bình Thạnh;
- Các đương sự;

- Lưu hồ sơ.

Vương Thị Lan Phương